

گزارش خبری

قانون هوای پاک؛ آرمان یا ضرورت؟

هوا ی پاک یکی از اساسی‌ترین نیازهای بشری و پیش شرط سلامت جامعه و محیط زیست است. هرساله در روز هوای پاک، توجه به بحران آلودگی هوا و تلاش برای یافتن راه‌حل‌های پایدار برای کاهش این معضل برجسته می‌شود. اما در کشوری مانند ایران که در بسیاری از شهرهای بزرگ آن، هوای ناسالم به یک واقعیت روزمره تبدیل شده، این روز نه‌تنها یادآور یک آرمان، بلکه یک ضرورت فوری است.

قانون هوای پاک، چارچوبی برای تعریف

قانون هوای پاک که در سال ۱۳۹۶ توسط مجلس شورای اسلامی تصویب شد، یکی از جامع‌ترین قوانین زیست‌محیطی ایران است. این قانون با هدف کاهش آلاینده‌ها، کنترل منابع انتشار آلودگی و ارتقای کیفیت هوا تدوین شد و شامل موادی مرتبط با مدیریت حمل‌ونقل عمومی، ارتقای استانداردهای صنعتی و خودرویی، نظارت بر کیفیت سوخت و حفاظت از محیط زیست است. ازجمله نکات کلیدی این قانون می‌توان به الزام معاینه فنی خودروها، کاهش استفاده از سوخت‌های فسیلی و گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر اشاره کرد.

بااین‌حال، چالش اصلی در اجرای این قانون، ضعف در نظارت، عدم تأمین بودجه کافی و نبود هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی است. این مشکلات باعث شده است که بسیاری از مواد قانون هوای پاک با اجرا نشوند یا به صورت ناقص عملی شوند.

وضعیت هوای ایران؛ آمارها و چالش‌ها

ایران ازجمله کشورهای است که به دلیل رشد سریع شهرنشینی، افزایش خودروهای شخصی، مصرف بالای سوخت‌های فسیلی و مدیریت ناکارآمد شهری، با معضل آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کند. بر اساس گزارش سازمان حفاظت محیط زیست، تهران، مشهد، اصفهان، اهواز و تبریز جزء آلوده‌ترین شهرهای کشور هستند. شاخص آلودگی هوا در این شهرها اغلب فراتر از استانداردهای سازمان جهانی بهداشت است و به‌ویژه در فصل زمستان با پدیده وارونگی هوا تشدید می‌شود.

علاوه بر تأثیرات زیست‌محیطی، آلودگی هوا هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی سنگینی بر جامعه تحمیل می‌کند. برآوردها نشان می‌دهد هرساله هزاران نفر در ایران به دلیل بیماری‌های ناشی از آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند و هزینه‌های درمانی مرتبط با این بیماری‌ها نیز به‌شدت رو به افزایش است.

چرا هوای پاک ضرورت است؟

هوا ی پاک نه‌تنها بر سلامت جسمی انسان تأثیر مستقیم دارد، بلکه کیفیت زندگی، بهره‌وری اقتصادی و رفاه اجتماعی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. بر اساس تحقیقات، کودکانی که در معرض هوای آلوده قرار دارند، با خطرانی مانند کاهش توان یادگیری و ابتلا به بیماری‌های مزمن مواجه هستند. در بزرگسالان نیز بیماری‌های قلبی، ریوی و حتی مشکلات روانی به‌طور مستقیم با آلودگی هوا مرتبط است.

راهکارهای پیش‌رو

برای بهبود وضعیت هوا در ایران، نیازمند اقداماتی جامع و چندجانبه هستیم. این اقدامات می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

تقویت حمل‌ونقل عمومی: گسترش شبکه حمل‌ونقل عمومی پاک و جایگزینی خودروهای فرسوده از مهم‌ترین راهکارها برای کاهش آلاینده‌های ناشی از خودروهاست.

بهبود کیفیت سوخت: استانداردسازی سوخت و کاهش میزان گوگرد و دیگر آلاینده‌ها در سوخت‌های مصرفی، تأثیر درخور توجهی در کاهش آلودگی خواهد داشت.

توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر: کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک، نظیر خورشیدی و بادی، می‌تواند راهکاری بلندمدت و پایدار باشد.

آموزش و فرهنگ‌سازی: آگاهی‌بخشی به مردم درباره تأثیرات آلودگی هوا و نقش آنها در کاهش آلاینده‌ها، یکی از مهم‌ترین ابزارهای مقابله با این بحران است.

نگاه به آینده

هوا ی پاک حق هر شهروندی است و دولت‌ها موظف هستند شرایط لازم برای دستیابی به این حق را فراهم کنند. اجرای دقیق و بدون تبعیض قانون هوای پاک، تقویت نظارت‌ها و هماهنگی میان نهاد‌های مرتبط می‌تواند گام بزرگی در این مسیر باشد. روز هوای پاک فرصتی است برای بازنگری در سیاست‌ها و اولویت‌گذاری دوباره به مسئله‌ای که نه‌تنها زندگی امروز، بلکه آینده نسل‌های بعدی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

مازوت‌سوزی؛ بحرانی بنهان در آلودگی هوای ایران

آلودگی هوا در ایران به یکی از مهم‌ترین بحران‌های زیست‌محیطی تبدیل شده است. در این میان، مازوت‌سوزی در کارخانه‌ها و نیروگاه‌ها سهم درخور توجهی در افزایش آلاینده‌های خطرناک دارد. مازوت، به‌عنوان یکی از فرآورده‌های سنگین نفتی، به دلیل قیمت ارزان‌تر نسبت به دیگر سوخت‌ها، همچنان در بسیاری از صنایع و نیروگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. این سوخت اما به دلیل محتوای بالای گوگرد و تولید گازهای سمی مانند اکسیدهای گوگرد و نیتروژن، به‌شدت آلاینده است و آثار مخربی بر محیط زیست و سلامت عمومی دارد.

با وجود تصویب قانون هوای پاک در سال ۱۳۹۶ که استفاده از سوخت‌های آلاینده را محدود می‌کند، ضعف در نظارت و اجرای قانون باعث شده کارخانه‌ها و نیروگاه‌ها همچنان از مازوت استفاده کنند. به‌ویژه در فصل زمستان، زمانی که کمبود گاز طبیعی شدت می‌گیرد و وارونگی دما مانع از تخلیه آلاینده‌ها می‌شود، بحران آلودگی هوا را به اوج می‌رساند. در شهرهای صنعتی مانند تهران، اراک، اصفهان و اهواز، میزان ذرات معلق و گازهای سمی در بسیاری از روزهای سال از حد استانداردهای جهانی فراتر می‌رود.

مازوت‌سوزی نه‌تنها هوای شهرها را آلوده می‌کند، بلکه آثار بلندمدتی بر سلامت انسان و محیط زیست دارد. آلاینده‌های ناشی از این سوخت منجر به بیماری‌های قلبی، ریوی و حتی سرطان می‌شوند. همچنین باران‌های اسیدی حاصل از اکسیدهای گوگرد، به خاک و منابع آبی آسیب زده و پوشش گیاهی و حیات وحش را تهدید می‌کند. از سوی دیگر، انتشار گازهای گلخانه‌ای از مازوت، تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی را تشدید می‌کند و آینده زیست‌محیطی کشور را بر معرض خطر قرار می‌دهد.

حل این بحران نیازمند اقداماتی فوری و جدی است. نخستین گام، بهبود زیرساخت‌های گازرسانی برای کاهش وابستگی به مازوت است. همچنین سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر مانند خورشیدی و بادی می‌تواند جایگزین پایداری برای سوخت‌های فسیلی باشد. از سوی دیگر، اجرای قوانین سخت‌گیرانه‌تر و جریمه‌های بازدارنده برای کارخانه‌ها و نیروگاه‌های متخلف می‌تواند انگیزه صنایع را برای استفاده از فناوری‌های پاک افزایش دهد.

زیست‌محیطی است که نیازمند عزمی ملی برای حل آن است. هوای پاک حق همه شهروندان است و هرگونه کوتاهی در اجرای سیاست‌های مربوط به آن، آینده‌ای آلوده‌تر و ناسالم‌تر برای نسل‌های بعدی رقم خواهد زد.

گزارش «شرق» از کمبود دارو در کشور که به‌راحتی جان بیمارار قربانی می‌کند

دارو کم است؟

شرق: کافی است تنها در اینترنت درباره کمبود دارو چند دقیقه‌ای را صرف کنیم. از کمبود داروی بیماران سرطانی و زمینه‌ای تا گرانی و چالش‌های دیگر برای بیماران خاص و نادر که همه از یک موضوع واحد نشئت می‌گیرد و آن نبود مدیریت صحیح مسئولان و کمبود تخصیص بودجه به این بخش است. کمبود دارو یا افزایش قیمت‌های دارو، سالانه منجر به مرگ بسیاری از بیماران خواهد شد. حتی بیمارانی که به دلیل هزینه‌های بالای درمان قادر به پیگیری بیماری خود نیستند. با این حال شاهد هستیم این روزها چالش دارو نه‌تنها کم‌رنگ نشده، بلکه با پیچیدگی بیشتری هم همراه است.در این چند ماه، بیماران بسیاری با روزنامه تماس گرفتند و از دغدغه‌های خود برای تهیه دارو گفتند. از پدری که نگران کمبود فاکتور هشت برای فرزندش بود تا دختر جوانی که از هزینه‌های بالا برای درمان سرطان مادرش برای ما می‌گفت. همه از ترسی مشابه حرف می‌زدند و آن ترس از دست‌دادن عزیزان‌شان به دلیل چالش‌های دارویی در کشور بود. موضوعی که به‌عنوان شهروند هیچ سهمی در آن ندارند. مشکلات کمبود یا گرانی دارو در کشور همچنان یک چالش جدی برای بیماران به حساب می‌آید. دراین‌بین برخی بیماران که به مصرف مدام دارو نیاز دارند، بیشتر از دیگران تحت فشار هستند. به‌طور مثال بیماران نادر به مصرف مادام‌العمر دارو نیاز دارند که در برخی مواقع دارویی برای تهیه در بازار نیست. این در حالی است که داروی این گروه عمدتاً وارداتی است و در برخی مواقع در گمرک با مشکل عدم تخصیص هم مواجه می‌شود که پیچیدگی دسترسی آنها به دارو را بیشتر خواهد کرد. باوجوداین بسیاری پیشنهاد می‌دهند که باید بخش عمده این داروها در کشور تولید شود. حتی اگر تولید این داروها در داخل کشور هم از نظر مسئولان مربوطه توجه اقتصادی داشته باشد، طبق گفته‌های مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو بیش از ۸۰ درصد خطوط تولید دارویی کشور فاقد ضوابط جهانی (GMP) هستند و تجهیزات تولید در این حوزه عمدتاً فرسوده‌اند؛ بنابراین راهکارهای چندان‌ی بیش‌رو نداریم، جز افزایش بودجه و اهمیت ایجاد سازوکار جدی‌تر برای جان این بیماران.

داروی بیماران نادر و چالش تخص‌نشدن از گمرک

بیماران نادر با انواع بیماری‌ها مواجه می‌شوند که در صورت درمان نشدن به اشکال مختلف خود را بروز می‌دهد. حتی درصورتی‌که دارو به بدن بیمار نرسازد، بیماری جدید به وجود می‌آید. این افراد در تمام طول عمرشان به داروهای خاصی نیاز دارند که گاهی برای تهیه آن با مشکلات متعدد روبه‌رو می‌شوند. موضوعی که مدیرعامل بنیاد بیماری‌های نادر ایران در تازه‌ترین صحبت‌های خود به آن پرداخته که طبق قانون و سند ملی بیماری‌های نادر، داروهای بیماران نادر باید به‌طور کامل از طریق بیمه سلامت پوشش داده شود تا آنها نیازی به پرداخت هزینه نداشته باشند. این پوشش شامل دارو و همچنین تجهیزات پزشکی بستری نیز می‌شود. دارویی که برای بیماری نادر تجویز می‌شود، دارویی نیست که یک یا دو هفته آن دارو را مصرف کنند و بهبود یابند، بلکه باید تا آخر عمر مصرف شود و در صورت قطع آن، بیمار به نقطه صفر بازمی‌گردد.

اما بر اساس گفته‌های مدیرعامل بنیاد بیماری‌های نادر، مسئله‌ای که درباره داروی بیماری‌های نادر وجود دارد، این است که این داروها در شرکت‌های داخلی تولید نمی‌شوند؛ زیرا برای آنها مقرون‌به‌صرفه نیست. به همین دلیل باید به دنبال داروهای تولید خارجی رفت. از این‌رو برای اینکه بتوانیم داروهای خارجی را وارد کنیم، در ابتدا باید ارز آن تأمین شود، سپس باید مطمئن

شویم که داروها به‌سرعت به دست بیماران برسند و این چرخه باید هر هفته ادامه یابد تا داروها از معاونت دارویی وزارت بهداشت تحویل گرفته شوند و وقفه‌ای در درمان ایجاد نشود. او در بخش دیگر این اظهارات اشاره می‌کند که داروها برای این بیماران به‌موقع تأمین نمی‌شود و معمولاً کمیسیون ما خیلی زود کسری دارویی را شناسایی می‌کند و این بیماران را معرفی می‌کند، اما فهرست‌های دارویی این بیماران به‌طور معمول دیر تهیه می‌شود تا به فهرستی که باید برایشان دارو از خارج از کشور تهیه شود، اضافه شود.

بودجه کم، کفاف تأمین دارو را نمی‌دهد

طبق تخصیص سالانه، بودجه دارو کم است. این موضوع سال‌هاست که گریبان بیماران به‌ویژه بیماران خاص و نادر و گروه‌های دیگر را گرفته است. این افراد تا جایی که در توان داشتند، انتقاددار خود را به مسئولان سلامت در دوره‌های مختلف ابراز کردند. به مراتب این افراد در نشان‌دادن اعتراض و مطالبه بودجه بیشتر دست به تجمع در برابر وزارت بهداشت زدند و در این مدت بسیاری از بیماران جان‌شان را از دست دادند، اما این کمبود بودجه همچنان بر سر جای خود باقی است. بر اساس داده‌هایی که روزنامه اعتماد به‌تازگی منتشر کرده، در سال ۱۴۰۲ بر اساس اطلاعات منتشرشده آمارنامه دارویی، کل گردش مالی حوزه داروی کشور معادل ۱۵۹ همت بوده است که در مقایسه با بودجه کل کشور در این سال که حدود پنج هزار همت بوده، تقریباً ۳۰٫۸ درصد را شامل می‌شود. بدیهی است که حوزه دارو، آمیخته درهم‌تنیده‌ای از اقتصاد، بازار، صنعت و تکنولوژی‌های نوین و علم پزشکی است. همان ویژگی‌ها که متولیان دارو و داروسازان را با اشراف نسبی به تمام این حوزه‌ها می‌پذیرد و می‌پرورد. به هر حال کمبودهای دارویی که ممکن است در تعداد ارقام کم و زیاد شده باشند، رنج‌آور بخش سلامت ما و مردم ماست. انتخاب بیماری را با نیست، بنابراین هرکسی ممکن است در چرخه این رنج بیفتد.

مدیرکل دارو: از ضوابط جهانی برای تولید دارو دور هستیم

بارها به اهمیت راه‌اندازی تولید خط‌های داخلی پرداخته شده که به این وسیله تولید دارو در کشور افزایش پیدا کند. این در حالی است که در آزرما هم مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو از فرسودگی گسترده تجهیزات، کمبودهای مقطعی و مشکلات ساختاری در برنامه‌ریزی استراتژیک گفت که بیش از ۸۰ درصد خطوط تولید دارویی کشور فاقد ضوابط جهانی (GMP) هستند و تجهیزات تولید در این حوزه عمدتاً فرسوده‌اند. این شرایط، توان تولید و کیفیت دارو را به‌طور جدی تحت تأثیر قرار داده است. حدود ۵۰ درصد از هزینه‌های سلامت در کشور مستقیماً از جیب مردم پرداخت می‌شود. این مسئله فشار اقتصادی درخور توجهی را به خانواده‌ها تحمیل کرده است. همچنین ارزش بازار دارویی کشور از سال ۱۳۹۱ تاکنون تقریباً ثابت مانده و از سه همت به ۳٫۶ همت رسیده است.

متهم اصلی آلودگی هوای اصفهان خودروها هستند

احداث نیروگاه خورشیدی ۶۰۰مگاواتی در شهرستان کوپه‌ای اصفهان با نام آفتاب شرق، گام مهمی برای کاهش آلاینده‌ها برداشته و تاکنون ۳۷ مگاوات از این ۶۰۰ مگاوات به شبکه برق سراسری متصل شده است.

در این پروژه، پنج بلوک ۱۲۰مگاواتی تولید برق از انرژی تابشی آفتاب تعریف شده که در کمتر از سه ماه باقی‌مانده تا پایان امسال، در مجموع ۱۲۰ مگاوات و تا قبل از یک تابستان نیز ۱۲۰ مگاوات دیگر و در نهایت تا قبل از پایان سال آینده کل ۶۰۰ مگاوات این نیروگاه به شبکه سراسری متصل خواهد شد و علاوه بر کمک به حل مشکل ترازوی انرژی، منجر به کاهش تولید آلاینده‌هایی می‌شود که به‌طور عادی نیروگاه‌های حرارتی برای تولید این میزان برق ایجاد می‌کردند. علاوه بر استفاده از انرژی خورشیدی، این مجتمع صنعتی در نظر دارد تا با بررسی قابلیت‌های بادی منطقه، از انرژی باد نیز به‌عنوان منبع انرژی تجدیدپذیر بدون ایجاد آلایندگی بهره‌برداری کند. استفاده از توربین‌های بادی می‌تواند به تولید برق و تأمین انرژی پایدار کمک کند.

علاوه بر اقدامات فولاد مبارکه در استفاده هرچه بیشتر از انرژی‌های تجدیدپذیر، این کارخانه با بهینه‌سازی فرایندهای تولید، به‌ویژه در کوره‌های فولاد، از حرارت تولیدشده در این فرایندها بهره‌برداری می‌کند. این حرارت می‌تواند برای تولید بخار یا گرمایش دیگر فرایندها مورد استفاده قرار گیرد و به این ترتیب مصرف انرژی را کاهش دهد؛ ضمن آن‌که با بهبود اندمان انرژی در فرایندهای تولید، سعی دارد تا به کمترین مصرف انرژی و در عین حال بیشتر بازدهی در تولید برق، یابد و این امر شامل اصلاح فناوری‌های تولیدی، کاهش تلفات انرژی و افزایش بهره‌وری است.

فولاد مبارکه سیستم‌های پیشرفته فیلتراسیون را با هدف چهارم‌هم ضامن فعال‌کردن کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کشور و برگزاری مستمر جلسات با حضور معاون اجرایی رئیس‌جمهوری، موضوع کلان‌شهرهای آلوده را متناسب با سهم منابع انتشار در اولویت قرار داده است. مجموع اسقاط خودروهای فرسوده در سال ۱۴۰۳ تاکنون ۷۲۲ هزار وسیله نقلیه بوده است که البته با هدف پیش‌بینی‌شده در برنامه هفتم پیشرفت که باید ۵۰۰ هزار خودرو اسقاط شود، هنوز فاصله دارد. توسعه

انرژی‌های تجدیدپذیر نیز از موضوعات اولویت‌دار دولت است که برخی مواضع با هدف تسهیل فرایند اجرای آن مرتفع شده است و طی همکاری فی‌مابین با سائبات، انتظار بر این است که توسعه نیروگاه‌های خورشیدی سرعت بیشتری پیدا کند. بسنده‌کردن به راهکارهای کوتاه‌مدت و اضطراری نمی‌تواند پاسخخی درخور، مناسب و پایدار برای رفع مشکل آلودگی هوادر شهرهای بزرگ کشور پیش‌روی ما قرار دهد.

نگاه

آلودگی هوا مشکل جدی کلان‌شهر

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست ضمن گلایه از برخی اقدامات انجام‌شده از سوی هیئت وزیران در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۲، به اجرائنشدن بسیاری از احکام مرتبط با قانون هوای پاک انتقاد کرد. انصاری در یادداشت هفتگی خود آورده است: وقتی در اواخر دهه ۷۰ شمسی، روز ۲۹ دی‌ماه به‌عنوان روز ملی هوای پاک به تصویب رسید، امید بر این بود که با اجرای برنامه ملی کاهش آلودگی هوای شهر تهران که در سال ۱۳۷۹ در هفت محور به تصویب رسید، حتی در دی‌ماه هم با توجه به وقوع پدیده وارونگی دما و تشدید آلودگی هوا در این ایام از سال شاهد آلودگی هوا در تهران نباشیم. ولی اجرائنشدن برنامه‌ها در سال‌های بعد موجب شد نه‌تنها در تهران بلکه در هفت کلان‌شهر کشور، آلودگی هوا به یکی از مهم‌ترین مسائل محیط‌زیستی تبدیل شود. وی ادامه داد: پس از گذشت هفت سال از تصویب قانون هوای پاک، همچنان بخش زیادی از تکالیف قانونی اجرا نشده است. از مجموع ۱۶ محور عملیاتی قانون هوای پاک و از ۲۲۸ حکم شناسایی‌شده برای ۲۳ دستگاه اجرائی، ۲۸ حکم انجام شده، ۱۳۸ حکم به‌صورت ناقص اجرائی شده و ۶۲ حکم نیز انجام نشده است. برای نمونه، در زمینه اسقاط خودروهای فرسوده حدود ۲۷ میلیون خودروی باید از چرخه فعالیت خارج شوند، اما از سال ۱۳۹۶ تاکنون فقط ۴۴۰ هزار وسیله نقلیه اسقاط شده؛ یعنی ۱٫۶ درصد از تولید قانونی محقق شده است. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست افزود: ارتقای کیفیت سوخت مصرفی وسایل نقلیه موتوری یکی دیگر از مواد قانون است که مطابق با آن باید از سال ۱۳۹۹ سوخت توزیعی کشور استانداردلی یورو۴ را دارا باشد، اما اکنون روزانه از ۱۱۲ میلیون لیتر سوخت توزیعی، ۴۴ میلیون لیتر سوخت یورو۴ در کشور توزیع می‌شود که معادل ۳۹ درصد است. انصاری در این یادداشت که با عنوان

«آنچه درباره قانون هوای پاک باید گفت» منتشر کرده، ادامه داد: در ناوگان حمل‌ونقل عمومی، سهم حمل‌ونقل با اتوبوس و مترو از سفرهای شهری باید ۵۰ درصد باشد، اما اکنون سهم حمل‌ونقل با اتوبوس و مترو فقط ۱۲ درصد است.

درت سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۲ هیئت وزیران دولت وقت طی دو نوبت مهلت قانونی اعمال استانداردهای آلایندگی خودروها، موتورسیکلت‌ها و وسایل نقلیه غیرجاده‌ای وارداتی و تولید داخلی را تمدید کرد که طبیعتاً منجر به کاهش کیفیت هوای کشور شده است. در پایان سال مالی ۱۴۰۲، فقط ۱۳ درصد اعتبار مورد نیاز سازمان حفاظت محیط زیست مرتبط با اجرای تکالیف قانون هوای پاک در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست قرار گرفته است، ارزیابی محورهای اصلی قانون هوای پاک نشان می‌دهد حل مسئله آلودگی هوا به‌رغم وجود قوانین و آیین‌نامه‌ها، به دلایل مختلف در اولویت قرار نداشته است. به بیان دیگر، پیامدهای خطرناک آلودگی هوا به‌صورت کامل درک نشده‌اند. مرگ‌های منتسب به آلودگی هوا ملموس و عینی نبوده‌اند و خسارات اقتصادی آلودگی هوا گرچه به بارها و بارها گفته شده، ولی کوشش‌ناخت قیفی از عمق و وسعت مسئله وجود نداشته است. تا زمانی که «سیاست‌های هوای پاک» فاقد اهمیت و اولویت درخور باشند، صرف وضع قوانین نمی‌توانند به حل مسئله منجر شود. سازمان حفاظت محیط زیست در دولت چهارم‌هم ضمن فعال‌کردن کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کشور و برگزاری مستمر جلسات با حضور معاون اجرایی رئیس‌جمهوری، موضوع کلان‌شهرهای آلوده را متناسب با سهم منابع انتشار در اولویت قرار داده است. مجموع اسقاط خودروهای فرسوده در سال ۱۴۰۳ تاکنون ۷۲۲ هزار وسیله نقلیه بوده است که البته با هدف پیش‌بینی‌شده در برنامه هفتم پیشرفت که باید ۵۰۰ هزار خودرو اسقاط شود، هنوز فاصله دارد. توسعه

انرژی‌های تجدیدپذیر نیز از موضوعات اولویت‌دار دولت است که برخی مواضع با هدف تسهیل فرایند اجرای آن مرتفع شده است و طی همکاری فی‌مابین با سائبات، انتظار بر این است که توسعه نیروگاه‌های خورشیدی سرعت بیشتری پیدا کند. بسنده‌کردن به راهکارهای کوتاه‌مدت و اضطراری نمی‌تواند پاسخخی درخور، مناسب و پایدار برای رفع مشکل آلودگی هوادر شهرهای بزرگ کشور پیش‌روی ما قرار دهد.